

مهم ترین عوارض AML عفونت و خونریزی می باشد.

هر گونه تورم، قرمزی و التهاب در مخاط دهان، ترشحات آبکی یا زرد رنگ در محل زخم ها یا احتباس ادرار، سوزش ادرار، ترشحات غیر معمول در بدن، سرفه های مکرر؛ می تواند بیانگر عفونت باشد. به علائم خونریزی های داخلی و خارجی توجه کنید؛ مشاهده خون در ادرار، مدفوع، خلط و یا افزایش کبودی های بدن را بررسی کنید.

👉 به علائم عفونت و خونریزی توجه کنید 📌

روش های درمانی

۱) **درمان القایی:** استفاده از داروهای شیمی درمانی؛ به منظور ریشه کنی سلول های سرطانی است.

عارضه درمان القایی

کاهش گلبول های سفید و پلاکت هاست ← فرد در معرض شدید خونریزی و عفونت قرار می گیرد.

عفونت های باکتریایی، قارچی و عفونت های ویروسی، خونریزی، التهاب شدید مخاط، اسهال و اختلال در تغذیه مناسب.

۲) **مراقبت های حمایتی:** تجویز فرآورده های خونی (گلبول های قرمز و پلاکت ها)، درمان عفونت. تجویز فاکتور رشد، فیلگراستیم (G-CSF) و GM-CSF؛ با تحریک مغز استخوان دوره نوتروپنی کوتاه می شود.

۳) **درمان استحکام (درمان بعد از بهبودی):** بعد از بهبود بیماران از درمان القایی؛ هنگامی که شمارش گلبول های سفید و پلاکت ها به حد طبیعی برگشت و هر گونه عفونتی برطرف شد؛ درمان استحکام انجام می شود.

هدف از درمان استحکام

از بین بردن هر نوع سلول لوسمی کاملاً مشخص نشده با شانس عود مجدد است. در این روش بیمار به طور مکرر یک دوره درمانی دارو دریافت می کند.

۴) **پیوند مغز استخوان (BMT)** از دیگر درمان های تهاجمی است. در صورتی که در بین بستگان بیمار، از نظر بافت مغز استخوان، تجانس وجود داشته باشد. برای تولید سلول خونی، بافت مغز استخوان جدید به بیمار تزریق می شود.

در لوسمی ها، لکوسیت ها به طور نامنظم در مغز استخوان، کبد و طحال تکثیر می شوند و گاهی به سایر ارگان ها نظیر پرده های مغزی، عقده های لنفاوی، لته و پوست ترشح می یابد.

لوسمی میلوئیدی حاد = AML

اختلال در رشد و بلوغ گلبول های قرمز و پلاکت ها ایجاد می شود. تمام گروه های سنی ممکن است به این بیماری مبتلا شوند؛ معمولاً قبل از ۵۵ سالگی رخ می دهد و شیوع آن با سن افزایش می یابد.

علت لوسمی

۱. عوامل ژنتیکی

۲. عوامل ویروسی

۳. تخریب مغز استخوان در تماس با پرتو یا مواد شیمیایی

خصوصیات لوسمی حاد

- شروع علائم ناگهانی (اغلب طی چند هفته)

- رشد و بلوغ گلبول های سفید در مرحله ی نابالغ متوقف می شود.

- در واقع تکثیر بیش از حد گلبول های سفید نابالغ می باشد.

- پیشرفت لوسمی حاد بسیار سریع است.

علائم

بیشتر علائم و نشانه های بیماری ناشی از کمبود تولید سلول های خونی طبیعی است.

۱) تب و عفونت در اثر نوتروپنی (مقدار کمتر از حد طبیعی نوتروفیل)

۲) ضعف و خستگی

۳) تنگی نفس در فعالیت

۴) رنگ پریدگی به علت کم خونی

۵) پتشی(خونریزی مویرگ های نازک) و اکیموز(کبودی روی پوست) و تمایل به خونریزی به دلیل کاهش بیش از حد پلاکت ها.

"پتشی خونریزی های قرمز یا بنفش سوزنی شکل، به صورت نقطه های روی پوست می باشد"

۶) درد در نتیجه ی بزرگی کبد و طحال

۷) رشد لته ها و دردهای استخوانی در اثر اتساع مغز استخوان

تولید سلول های خونی بر اساس نیاز بدن به دقت تنظیم شده و در صورتی که تولید این سلول ها کنترل نشود، تکثیر بیش از حد سلولی به صورت نئوپلاسم ها (سرطان) دیده می شود. سرطان های خونی بر اساس سلول های درگیر شده طبقه بندی و نامگذاری می شوند.

لوسمی

تکثیر بیش از حد و غیر قابل کنترل WBC (گلبول های سفید) نابالغ شامل مونوسیت ها، لنفوسیت ها و یا اریتروسیت ها می باشد. منشأ نقصان مربوط به سلول های بنیادی میلوئیدی و یا لنفوئیدی است.

میلوئیدها

سلول های خونی غیر لنفوئیدی هستند که به گلبول های سفید، پلاکت ها و ماکروفاژها، تبدیل می شوند.

لنفوئیدها

از لنفوسیت ها به وجود می آیند.

لکوسیتوز

به معنی افزایش در سطح WBC (گلبول های سفید) خون است. معمولاً فقط نوع خاصی از سلول افزایش می یابد (نوتروفیل ها و لنفوسیت ها).

لکوسیتوز می تواند یک پاسخ طبیعی به افزایش نیاز باشد (نظیر عفونت حاد). افزایش WBC (گلبول های سفید) به دنبال کاهش نیاز فیزیولوژیکی بدن باید متوقف شود؛ افزایش طولانی مدت یا پیشرونده گلبول های سفید (WBC) غیرطبیعی است و باید ارزیابی شود.

لکوسیت

یکی از چندین نوع سلول خونی که مسئول دفاع بدن است و زیر مجموعه های آن شامل نوتروفیل ها، ائوزینوفیل ها، بازوفیل ها، منوسیت ها و لنفوسیت ها است (مترادف با گلبول های سفید خونی).

یک علت عمده ی لکوسیتوز مقاوم، لوسمی است

یامن اسمہ دواؤ و ذکرہ شفاء

راهنمای بیمار

آشنایی با لوسمی

آ ام ال – آل ال (ALL-AML)

کد محتوا: ۳۴۴

<http://www.Alzahra.mui.ac.ir>

تلفن پیام گیر: ۰۳۱-۳۶۲۰۲۰۰۸

ایمیل: a.Salamat@azh.mui.ac.ir

و پیدایش سنگ، آلپورینول (زیلوپریم) تجویز می شود.

۱۳. مشکلات گوارشی ممکن است در نتیجه ی تجمع بیش از حد لکوسیت های غیرطبیعی (گلبول های سفید) در اعضای شکمی و در نتیجه مسمومیت از عوامل شیمی درمانی ایجاد شود.

۱۴. بی اشتهایی، استفراغ، تهوع، اسهال و التهاب مخاط شایع است.

۱۵. غالباً نوتروپنی (مقدار کمتر از حد طبیعی نوتروفیل ها) و ترومبوسیتوپنی (شمار پلاکتی کمتر از حد طبیعی) به دلیل اثرات مواد سرکوب کننده ی سلول های میلوئید (سلول های اولیه خونی) و عوامل شیمی درمانی وجود دارد که سبب افزایش خطر عفونت و خونریزی می شود.

نوتروفیل ها گلبول های سفید کاملاً بالغ اند که اولین خط دفاعی بدن در مقابل عفونت های باکتریایی هستند و قدرت ریزه خواری دارند.

صداها تنفسی ممکن است نشانه عفونت ریوی باشد. ولی ممکن است در ابتدا توسط عکس برداری از قفسه سینه مشاهده نشود.

۱۷. فقدان نوتروفیل ها باعث به تأخیر افتادن پاسخ التهاب در برابر عفونت ریه شده و سبب تغییراتی در تصاویر عکس برداری می شود.

۱۸. به نتایج تست های آزمایشگاهی توجه کنید؛ از جمله شمارش گلبول های سفید، پلاکت ها، هماتوکریت، گلبول های قرمز، سطح کراتینین بسیار اهمیت دارد.

۱۹. ضعف و خستگی، از تظاهرات شایع است که نه تنها به علت ماهیت بیماری است، بلکه ناشی از بروز عوارض بیماری مثل آنمی و عفونت می باشد.

تهیه کننده: اکرم یزدانی؛ کارشناس آموزش سلامت

منبع: درسنامه پرستاری داخلی جراحی برونر سوارث ۲۰۱۸

مشاور علمی: دکتر علی حاجی غلامی "فوق تخصص انکولوژی"

طراحی و تدوین: محمود نصر اصفهانی سوپروایزر آموزش سلامت

بروزرسانی دفتر آموزش سلامت الزهرا(س) بهمن ۱۳۹۹

اگر مشکل قلبی، ریوی، کلیوی و یا کبدی دارید، ممکن است با تزریق خون و یا داروهای ضد میکروبی (انواع آنتی بیوتیک) حمایت شوید. این روش درمانی سبب می شود مدت زمان بیشتری در منزل به سربرید.

عوارض آ ام ال AML

۱. خونریزی ناشی از کمبود پلاکت ها (ترومبوسیتوپنی).

۲. کبودی به صورت نقطه نقطه یا گسترده ناشی از کمبود پلاکت

۳. خونریزی های وسیع هنگامی که شمار پلاکت ها کمتر از ۱۰۰۰۰ در میلیمتر مربع

۴. شایع ترین محل های بروز خونریزی مسیر معدی- روده ای، ریه ها، واژن و داخل جمجمه است.

۵. به دلایل ناشناخته تب و عفونت احتمال خونریزی را افزایش می دهد.

۶. وقتی شمار نوتروفیل ها در حدود کمتر از ۱۰۰ میلی متر مکعب شود و مقاوم باشد، خطر بروز عفونت سیستمیک افزایش می یابد.

۷. وقتی طول مدت نوتروپنی افزایش یابد، بیماران در معرض عفونت های قارچی هستند.

۸. [عفونت های قارچی به درمان بسیار مقاومند هر چند داروهای ضد قارچی قوی باشند.]

۹. تخریب زیاد سلول های سرطانی در نتیجه شیمی درمانی، سبب آزاد شدن الکترولیت ها و مایعات از داخل سلول به جریان خون می شود. افزایش سطح اسیداوریک، پتاسیم و فسفات ها را نیز داریم. به این فرآیند لیزتومور می گویند.

۱۰. افزایش اسیداوریک و فسفات ها ممکن است منجر به پیدایش سنگ های کلیه و نارسایی حاد کلیه گردد.

۱۱. افزایش پتاسیم (هیپوکالمی) و کاهش کلسیم (هیپوکالمی) ممکن است سبب نامنظم شدن ضربان قلب (دیس ریتمی)، کاهش فشارخون، تأثیرات عصبی عضلانی نظیر انقباض عضلانی، ضعف، گرفتگی/کزاز، گیجی و تشنج گردد.

۱۲. لازم است بیماران مایعات بیشتر و مواد کلیایی کننده ادرار مصرف نمایند و جهت پیشگیری از تشکیل کریستال اسید اوریک